

Gebiedsontwikkeling Dongeradielen

Van de voorzitter

De gebiedscommissie Dongeradielen is inmiddels ruim een jaar aan het werk. Als onafhankelijk voorzitter kijk ik terug op een jaar waarin we een aantal goede stappen hebben gezet. De eerste informatiebijeenkomst op 25 januari 2023 was met zo'n 200 aanwezigen druk bezocht. Gezien de belangstelling en inbreng, kunnen we zeggen dat het leeft in de omgeving. Over de tweede bijeenkomst in mei met onder andere NAM leest u meer in deze nieuwsbrief. We zijn begonnen aan een langdurig proces waarin veel werk te doen is. Dat willen we zorgvuldig en graag samen met u doen. Het komende jaar staat in het teken van het concreet maken van de opgaven in het watersysteem en de mogelijke oplossingen. Daarnaast wil de gebiedscommissie samen met de streek de kansen voor de omgeving onderzoeken. Ik kijk ernaar uit om daarover met u in gesprek te gaan.

Marga Waanders, voorzitter Gebiedscommissie Dongeradielen

Terugblik bijeenkomst bodemdaling

Op 25 mei 2023 organiseerden we een bijeenkomst over bodemdaling in Noordoost-Fryslân, omdat er veel vragen over dit onderwerp leven. De gebiedscommissie wil graag samen met de streek aan de slag om schade aan het watersysteem door bodemdaling te herstellen. Daar is wel goede en betrouwbare informatie voor nodig.

Er waren zo'n 60 belangstellenden op de bijeenkomst afgekomen. Na een plenair deel met presentaties van NAM en Staatstoezicht op de Mijnen, was er gelegenheid voor het stellen van vragen. Daar werd volop gebruik van gemaakt. De presentaties en het verslag van de avond staan [op de website van het gebiedsproces](#). RTV NOF maakte [een impressie van de avond](#).

Informatiebijeenkomst Water

We kondigden aan om in het najaar van 2023 een volgende informatiebijeenkomst te organiseren. Tijdens deze bijeenkomst staat de vraag centraal waar er problemen ontstaan in het watersysteem door bodemdaling als gevolg van gaswinning, klimaatverandering en door deze beide oorzaken gezamenlijk. Het gaat dan bijvoorbeeld om gebieden waar het risico op wateroverlast te groot wordt, verzilting toeneemt of de ontwateringsdiepte afneemt.

De antwoorden op deze 'waar'-vraag zijn dé basis voor het vervolg van het gebiedsproces. Het laat zien wat er mis gaat als we niets doen. Deze analyse is ingewikkeld en willen we zorgvuldig doen. Zo moet bijvoorbeeld de bodemdalingsprognose gecombineerd worden met klimaatmodellen en vervolgens vertaald worden naar (gedetailleerde) kaarten. Dit is meer werk en neemt meer tijd dan we hadden gedacht. We verwachten u begin 2024 uit te kunnen nodigen voor een bijeenkomst om de resultaten te laten zien.

Waar zijn we verder mee bezig?

Naast de analyse van wat er mis gaat als we niets doen, onderzoeken we ook mogelijke oplossingen. Leden van de gebiedscommissie, hydrologen en andere deskundigen - van het waterschap, de provincie en gemeente - hebben voor de zomervakantie in ruwe schetsen mogelijke oplossingen verkend. Bijvoorbeeld het verbreden van sloten, het creëren van tijdelijke overloopgebieden, het verkleinen van peilvakken om meer maatwerk te kunnen leveren en lokale peilverhogingen om verzilting tegen te gaan. Deze ideeën onderzoeken we verder op effectiviteit en haalbaarheid. Er ligt zeker nog geen plan met oplossingen.

Ondertussen zetten we ook extra ambities en kansen op een rij die we mogelijk kunnen verbinden aan het herstel van het watersysteem. Deze noemen we koppelkansen. Bijvoorbeeld op het gebied van land-

schap, landbouw, natuur en recreatie. Na de volgende informatiebijeenkomst van begin 2024, over de wateropgave, versturen we een vragenlijst naar de landbouwsector en gaan we in gesprek met dorpsbelangen. Beide zijn bedoeld om de oplossingen voor de wateropgave mogelijk te kunnen combineren met andere ideeën. Daarna willen we de wateropgave, oplossingsrichtingen en koppelkansen samenvoegen tot een eerste versie van het gebiedsplan. Dat is namelijk de opdracht van de gebiedscommissie: maak een gebiedsplan met maatregelen om schade aan het watersysteem als gevolg van bodemdaling te herstel-

len of te compenseren en onderzoek of daar koppelkansen aan toegevoegd kunnen worden. Daar gaan we volgend jaar graag met u over in gesprek.

De gebiedscommissie is daarnaast op zoek naar mogelijkheden om grond te verwerven in het plangebied. Een grondcommissie met deskundigen uit de streek helpt de gebiedscommissie daarbij. Grond is nodig om het gebiedsplan uit te kunnen voeren. We brengen ook de gronden in kaart die de overheden in bezit hebben.

Even voorstellen: Harm Wiegersma

Mijn naam is Harm Wiegersma, geboren en getogen in Rinsumageest. Ik heb daar een melkveebedrijf samen met mijn vrouw en zonen. Als voormalig voorzitter van de Nederlandse Melk-

veehouders Vakbond ben ik geconfronteerd met de gevolgen van de gaswinning in Groningen. Deze zijn tot op de dag van vandaag nog lang niet opgelost. Ik hoefde dan ook niet lang na te denken toen ik benaderd werd om in de gebiedscommissie van de Dongeradielen plaats te nemen. Daar kan ik mijn ervaring gebruiken om oplossingen te zoeken voor de schade aan de waterhuishouding als gevolg van de bodemdaling door de gaswinning in het gebied.

De gevolgen van de bodemdaling voor de waterhuishouding zijn divers. Naast de vernatting van de landbouwgrond leidt dit tot minder draagkracht van de percelen, het moeten aanpassen van drainagestelsels en een toenemende kans op meer verzilting in het oppervlaktewater.

Ik hoop dat we als gebiedscommissie al deze uitdagingen in de waterhuishouding samen met de belanghebbenden en omwonenden tot een goed einde kunnen brengen. En dat we eventuele koppelkansen voor de regio daarin mee kunnen nemen. Dan kan het gebied beter uit het gebiedsproces komen dan dat het erin is gegaan.